

FORUM

Oppimispolku

Kesto: 2x75 min tai 3 x 75 min

Tavoitteet

- Tietotavoitteet
  - hahmottaa keskiajalla tapahtuneet suuret muutokset: maatalouden nousu ja kaupan elpyminen
  - ymmärtää keskiajan väestömuutosten pääpiirteet
  - tunnistaa sääty-yhteiskuntaan liittyvät piirteet
- Taitotavoitteet
  - arvioida väestönkasvun syy-seuraussuhteita
  - tulkita kuvaajia
  - harjoitella kuva- ja tekstilähteiden tulkitsemista
  - etsiä aiheeseen liittyvä tietoa eri lähteistä ja harjoitella lähdekritiikkiä

Toteutus

- oppimispolku koostuu neljästä osasta, joista viimeinen on arviointiosa
- ylöspäin eriyttävät tehtävät on merkitty +-merkillä
- jakson lopuksi kannattaa tehdä jaksoon III liittyvät tietokilpailut esim. Kahoot-alustalla yhteisesti

Oppimispolku

Osa I

1. Lue oppikirjan luku 9 Maaseudun rauhassa (s. 62-67)
2. Miten maatalous tehostui keskiajalla?
2. Mitä vaikutuksia maatalouden kehityksellä oli?
4. Tutustu alla olevaan dokumenttiin feodalismista. Määrittele sen perusteella, mitä tarkoittaa feodalismi.

Läänityksen luovutuskirja vuodelta 1167

Pyhän ja Jakamattoman Kolminaisuuden nimessä, aamen. Minä, Louis, Jumalan armosta Ranskan kuningas, teen tiettäväksi kaikille läsnä oleville ja muille, että Mantessa Meidän läsnä ollessamme Champagnen kreivi Henry luovutti Savignyn läänityksen Beauvais'n piispa Bartholomeukselle ja tämän seuraajille. Ja läänityksen vastineeksi mainittu piispa on luvannut varustaa yhden ritarin kreivi Henryn palvelukseen ja sitoutunut tämän tuomiovaltaan ja palvelukseen, ja hän on myös suostunut siihen, että hänen seuraajansa tekevät samat lupaukset ja sitoumukset. Jotta kaikki tämän ymmärtäisivät ja jälkipolvetkin tietäisivät, olemme määränneet tämän luovutuskirjan vahvistettavaksi sinetillämme. Tehty Mantessa Sanan Lihaksitulemisen 1167 vuonna sinettinsä ja nimensä tähän liittäneiden ollessa läsnä palatsissamme.

Kreivi Thiebault, hovimarsalkkamme; Guy, taloudenhoitaja; Matthew, ylikamariherra; Ralph, linnanvouti.

Annettu Hughin, kanslerin, kädestä.

Documents Illustrative of Feudalism, Translations and Reprints from the Original Sources of European History.

5. Sääty-yhteiskunta liittyy kiinteästi keskiaikaan ja feodalismiin. Selvitä, mitä tarkoittaa sääty-yhteiskunta ja miten feodalismi liittyi sen syntyyn.
6. Lue oppikirjasta keskiajan ympäristöhistorian näkökulmalaatikko: *Viljele ja varjele - keskiajan luontokäsitys*.
  - a) Miten ihminen vaikutti ympäristöön keskiajalla?
  - b) Miten ympäristö vaikutti ihmiseen keskiajalla?

FORUM

Oppimispolku

Osa II

7. Lue oppikirjasta luku 10. Muurien suojassa (s. 70-75)

+ 8. Tee lukuun liittyvät tehtävät. Hae tehtävässä 4 verkosta vähintään kolme keskiaikaista kaupunkia kuvaavaa yleiskuvaa ja kolme kaupunkielämään liittyvää kuvaa.

- Mitä keskiajalle tyypillisiä asioita löydät kuvista?
- Arvioi kuvia lähdekriittisesti.

Oppimispolku

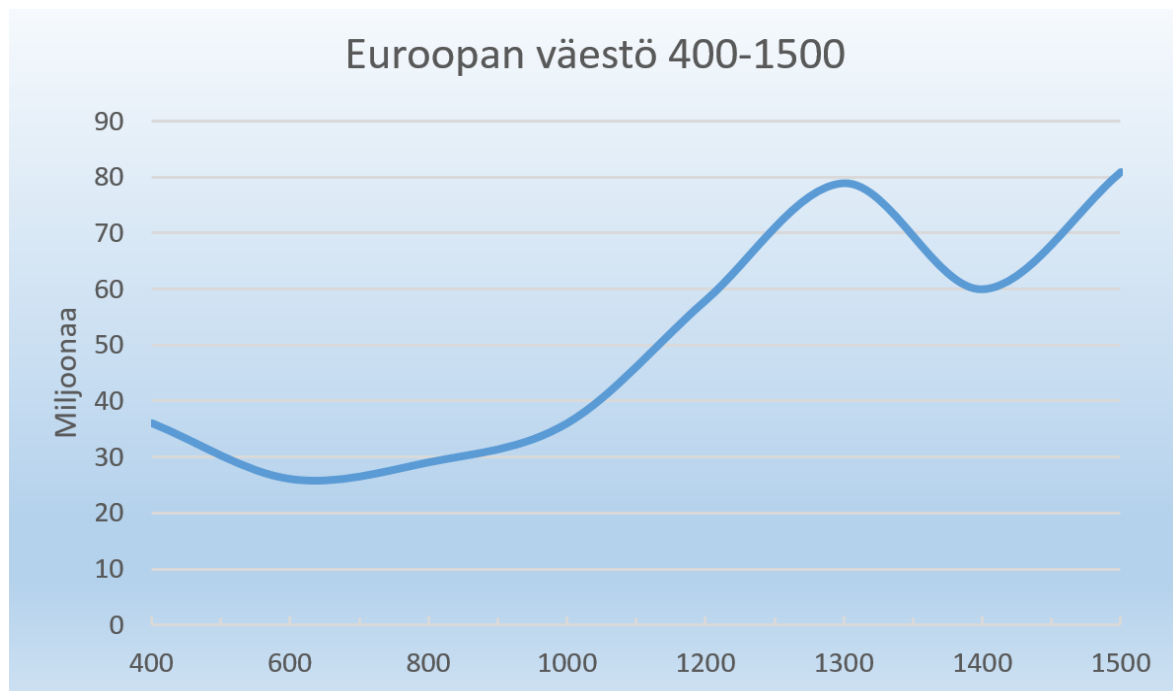
Osa III

9. Lue oppikirjasta luku 11 Keskiajan tilinpäätös (s.76-81). Mitä isoja muutoksia tapahtui keskiajan lopulla?

10. Selvitä kuusi keskiajalla tehtyä keksintöä.

- Luonnehdi keksintöjä.
- Mikä on keksinnön yhteiskunnallinen merkitys?
- Mitä löytämäsi keksinnöt kertovat keskiajan yhteiskunnasta?

11. Oheinen kuvio kertoo keskiajan väestömäärän kehityksestä. Selvitä tilastosta keskeiset muutokset.

12. Kokoava tehtävä. Jakson III aloitusaukeamalla on Lukieessasi kiinnitä huomiota -laatikko. Se kostuu kolmesta kohdasta. Tee jokaisen kohtaan jäsennys niin, että kirjoitat jokaisen kohdalle alle 5-6 asiaa, jotka liittyvät kohtaan. Kirjoita kokonaisia lauseita.

FORUM

Oppimispolku

Osa IV

Arviointi

1. Itsearviointi

- a) Mitä uutta opit?
- b) Mikä oli mielenkiintoista?
- c) Mistä olisit halunnut saada lisää tietoa?
- d) Mikä oli vaikeaa?
- e) Anna arvosana omalle työskentelylle. (1-5)

2. Vertaisarviointi

Arvioi jonkun toisen opiskelijan oppimispolun tehtäviä.

- a) Missä hän onnistui erityisen hyvin?
- b) Mitä hän kenties olisi voinut vielä parantaa?